

Toelichting Uniforme eigen verklaring aanbestedingen

Algemeen

Om de regeldruk en daarmee de lasten voor ondernemers te verminderen zal de rijksoverheid gaan werken met de Uniforme eigen verklaring aanbestedingen. Het gebruik van een eigen verklaring houdt in dat in de inschrijffase of de selectiefase van een aanbesteding voor de uitsluitingsgronden en de geschiktheidseisen slechts de eigen verklaring afgegeven wordt, zonder dat er nadere informatie wordt verstrekt. Doel van de eigen verklaring is dat alleen van de winnende inschrijver bij een openbare procedure en de geselecteerde gegadigden bij een niet-openbare procedure, concurrentiegerichte dialoog en onderhandelingsprocedure met aankondiging de inlichtingen en gegevens uit de eigen verklaring geverifieerd worden. Inlichtingen, gegevens en bewijsmiddelen voor aspecten die niet zijn opgenomen in de eigen verklaring kunnen buiten de eigen verklaring om gevraagd worden. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan certificaten die aantonen dat de producten of diensten voldoen aan specifieke vereisten, maar ook aan verklaringen met betrekking tot het niet van toepassing zijn van belangenverstrengeling, handelen met voorkennis, en de voorwaarde dat bij het indienen van de offerte geen mededingingsrechtelijke afspraken zijn gemaakt.

De selectiecriteria bij een niet openbare procedure worden gebruikt om tot een weging te komen en zijn daarom niet digitaal in het formulier op te nemen. Deze vallen niet binnen de eigen verklaring en mogen naast de eigen verklaring gevraagd worden.

In het wetsvoorstel Aanbestedingswet wordt het gebruik van een uniforme eigen verklaring verplicht gesteld¹.

Toelichting bij het model

Aanhef

Hier wordt aangegeven op welke aanbesteding de eigen verklaring betrekking heeft. De naam van de aanbestedende dienst en het referentienummer van de aanbesteding worden hier vermeld.

1. Algemene gegevens

Onder dit onderdeel worden algemene gegevens met betrekking tot de onderneming ingevuld. Met de term onderneming wordt een ondernemer in de zin van artikel 1, onder ggg van het Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten (Bao) bedoeld. Hieronder vallen aannemers, leveranciers en dienstverleners. Indien de gegevens die onder punt 1 verstrekt worden eveneens elders bij de inschrijving gevraagd worden, dienen deze gegevens gelijk te zijn.

2. Verplichte uitsluitingsgronden

Onder dit onderdeel zijn de verplichte uitsluitingsgronden opgenomen. Wanneer een onderneming onder een van de verplichte uitsluitingsgronden valt is een aanbestedende dienst verplicht de onderneming uit te sluiten van deelname aan de overheidsopdracht. Verplichte uitsluitingsgronden komen neer op witwassen, fraude EU-subsidie, deelneming aan een criminele organisatie en omkoping van ambtenaren.

De teksten opgenomen in de eigen verklaring zijn overgenomen uit de documenten waarnaar in artikel 45, eerste lid, van richtlijn 2004/18/EG verwezen is, te weten: Gemeenschappelijk Optreden 98/733/JBZ van de Raad, (PbEG 1998, L 351); besluit van de Raad van 25 mei 1997 (PbEG 1997, L 195) respectievelijk Gemeenschappelijk Optreden 98/742/JBZ van de Raad (PbEG 1998, L 358); overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap (PbEG 1995, C 316); richtlijn nr. 91/308/EEG van de Raad van 10 juni 1991 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld (PbEG L 1991, L 166) zoals gewijzigd

¹ Kamerstukken II 2009–2010, 32 440, nr. 2 en Kamerstukken II 2010–2011, 32 440, nr. 11

bij richtlijn nr. 2001/97/EG van het Europees Parlement en de Raad (PbEG L 2001, 344). In artikel 45, eerste lid van het Bao is bepaald dat onder deze uitsluitingsgronden in ieder geval de veroordelingen op grond van de volgende artikelen uit het Wetboek van Strafrecht vallen: 140, 177, 177a, 178, 225, 226, 227, 41, 227a, 227b of 323a, 328ter, tweede lid, 416, 417, 417bis, 420bis, 420ter of 420quater. In deze eigen verklaring zijn niet alleen de Nederlandse wettelijke bepalingen weergegeven, maar ook de volledige teksten van de uitsluitingsgronden, omdat ook buitenlandse misdrijven hieronder vallen.

De ondernemer verklaart dat hij of een van zijn bestuurders de afgelopen vier jaar niet bij rechterlijke uitspraak die kracht van gewijsde heeft, veroordeeld is voor de overtredingen die daar genoemd staan. In artikel 45 tweede lid Bao is opgenomen dat een aanbestedende dienst om dwingende redenen van algemeen belang kan afwijken van de verplichting tot uitsluiten bij het van toepassing zijn van een van de verplichte uitsluitingsgronden.

3. Facultatieve uitsluitingsgronden

Wanneer een onderneming onder een van de facultatieve uitsluitingsgronden valt kan de aanbestedende dienst de onderneming uitsluiten van deelname aan de overheidsopdracht. Het facultatieve karakter is erin gelegen dat het een aanbestedende dienst vrij staat te bepalen of hij facultatieve uitsluitingsgronden al of niet wil stellen. Om uniformering te bereiken zijn alle facultatieve uitsluitingsgronden uit artikel 45, derde lid, Bao in de eigen verklaring opgenomen. Dit houdt echter niet in dat een aanbestedende dienst ook altijd alle facultatieve uitsluitingsgronden moet stellen. De aanbestedende dienst dient aan te geven welke facultatieve uitsluitingsgronden bij de betreffende aanbesteding van toepassing zijn. De aanbestedende dienst moet per aanbesteding afwegen of het relevant is om een specifieke facultatieve uitsluitingsgrond te stellen.

Facultatieve uitsluitingsgronden	Bewijsstuk
3.1 Faillissement	Griffie
3.2 Aanvraag faillissement	Griffie
3.3 Overtreding beroepsgedragsregels	Verklaring Omtrent Gedrag
3.4 Ernstige fout	-
3.5 Belasting/ sociale premies	Verklaring belastingdienst
3.6 Valse verklaring	-

De facultatieve uitsluitingsgrond onder punt 3.4 betreft een ernstige fout. Het begrip ernstige fout kan nader ingevuld worden door de aanbestedende dienst. De ernstige fout moet gerelateerd zijn aan de uitoefening van het beroep. Bij een ernstige fout kan onder andere gedacht worden aan mededingingsrechtelijke overtredingen, maar ook aan beroeps- en gedragsregels, gezondheidsvoorschriften, arbeidsomstandigheden- en milieudelicten. Daarnaast kan het zien op situaties waarin de ernstige beroepsfout een onrechtmatige daad oplevert waaruit ernstige schade is voortgevloeid. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan de situatie dat bij de bouw van een werk door de uitvoerder gebruik is gemaakt van materiaal van onvoldoende kwaliteit (gelet op de bestemming van het werk), waardoor een gedeelte van het werk is ingestort. Ook indien enkel sprake was van instortingsgevaar, of indien ingrijpende of kostbare aanpassingen nodig waren om het werk alsnog geschikt te maken voor de beoogde bestemming, kan sprake zijn van een onrechtmatige daad waaruit ernstige schade is voortgevloeid. De aanbestedende dienst zal aannemelijk moeten maken dat het bewuste feit kwalificeert als een ernstige fout. Een aanbestedende dienst kan in beginsel alle informatie waarover hij beschikt, gebruiken om na te gaan of sprake was van een ernstige fout.

De facultatieve uitsluitingsgrond onder punt 3.6 betreft een valse verklaring. Op basis van het verstrekken van foutieve of onvolledige inlichtingen in het kader van deze aanbesteding mag de aanbestedende dienst een onderneming uitsluiten in de lopende procedures. Onder inlichtingen die verstrekt worden in het kader van aanbestedingsprocedures valt alle informatie die door de aanbestedende dienst verlangd wordt op basis van artikel 45-53 Bao.

4. Geschiktheidseisen

Een aanbestedende dienst kan geschiktheidseisen stellen waar de onderneming aan dient te voldoen. Dit zijn dan ook facultatieve eisen. Onder geschiktheidseisen vallen eisen met betrekking tot financiële en economische draagkracht, technische- en beroepsbekwaamheid en beroepsbevoegdheid. Geschiktheidseisen zijn eisen aan de onderneming, niet aan de uit te voeren opdracht. Bij de eerste drie punten onder 4 wordt verwezen naar de eisen zoals vermeld in de

aankondiging of het bestek. Hoewel in de aanbestedingsrichtlijnen aangegeven staat dat de eisen vermeld moeten worden in de aankondiging of in het bestek, blijkt in de praktijk dat aanbestedende diensten hiervoor ook wel een selectieleidraad of een offerte-aanvraag gebruiken. In de eigen verklaring wordt voor de helderheid aangesloten bij de terminologie uit de aanbestedingsrichtlijnen. Dit neemt echter niet weg dat de aanbestedende dienst er ook voor kan kiezen om de eisen in een selectieleidraad of een ander document te zetten.

De eisen die onder 4 gesteld kunnen worden zijn opgesomd in de artikelen 47 tot en met 49 van het Bao. Eventuele wijzigingen in de Nota van Inlichtingen bij de aanbestedingsprocedure gaan voor op de eisen zoals gesteld in de aankondiging of het bestek. Bewijsstukken voor het voldoen aan deze eisen mogen zoals eerder in de toelichting aangegeven slechts worden opgevraagd van de winnende inschrijver bij een openbare procedure en de geselecteerde gegadigden bij een niet-openbare procedure, concurrentiegerichte dialoog en onderhandelingsprocedure met aankondiging. Een ondernemer kan zich voor het voldoen aan de gestelde geschiktheidseisen bij een overheidsopdracht beroepen op de draagkracht en bekwaamheid van andere entiteiten. Een voorwaarde hierbij is dat de inschrijver of gegadigde kan aantonen dat hij daadwerkelijk kan beschikken over de voor die overheidsopdracht noodzakelijke middelen van die ander. Indien een onderneming voor het voldoen aan de geschiktheidseisen een beroep doet op een derde, geeft hij onder 4.4 aan voor welke geschiktheidseisen een beroep op een derde wordt gedaan. Wanneer sprake is van een combinatie, kan bij 4.4 worden aangegeven voor welk deel ondergetekende aan de gestelde eisen voldoet.

5. Opmerkingen onderneming

In de eigen verklaring mogen geen tekstuele wijzigingen worden aangebracht. Onder punt 5 kan de ondertekenaar verklaren dat er een eis is waaraan niet voldaan is, met een toelichting waarom de onderneming van mening is dat het niet voldoen aan de eis, niet zou mogen leiden tot uitsluiting van de onderneming bij de aanbestedingsprocedure. Hierbij kan worden gedacht aan een onderneming die een feit heeft begaan dat onder de uitsluitingsgronden valt, maar waarna de onderneming vertrouwenwekkende maatregelen heeft genomen om te voorkomen dat vergelijkbare feiten zich in de toekomst opnieuw zullen voordoen. Dit zijn bijvoorbeeld maatregelen die ten doel hebben de integriteit te verbeteren. Dat kan onder andere door de betreffende bestuurder te ontslaan of door controlemechanismen aan te scherpen. Om ondanks het niet voldoen aan een gestelde eis toch in aanmerking te komen moet de onderneming uiteraard wel een grondig en goed onderbouwde reden aandragen, die door de aanbestedende dienst in overweging kan worden genomen. De aanbestedende dienst zal de afweging moeten maken of de toelichting bij het niet voldoen aan de eis voldoende is om de onderneming desalniettemin toe te laten tot de aanbestedingsprocedure. Wanneer een onderneming in de eigen verklaring aangeeft dat aan een eis niet wordt voldaan en toelicht waarom niet legt hij, mits deze toelichting niet vals is, geen valse verklaring af met het ondertekenen van de eigen verklaring waarin hij verklaart aan de eisen te voldoen. Het feit dat hij in dezelfde verklaring aangeeft niet aan een eis te voldoen, maakt dat er geen sprake is van een valse verklaring.

6. Ondertekening

Onder 6.1 verklaart de ondertekenaar dat hij de verklaring onvoorwaardelijk en zonder enig voorbehoud heeft ondertekend. Onvoorwaardelijk en zonder enig voorbehoud houdt in dat alles wat in de verklaring staat volledig geldt voor de onderneming op het moment van inschrijving of aanvraag tot deelneming. De eigen verklaring mag niet worden aangepast. De ondertekenaar verklaart dat hij in de tekst geen wijzigingen heeft aangebracht. Tenslotte verklaart de ondertekenaar een blijkens het handelsregister, dan wel een overeenkomstig register van het land van vestiging van de onderneming (hierna: handelsregister), vertegenwoordigingsbevoegde te zijn. Dit houdt in dat de persoon of de personen die de eigen verklaring ondertekenen in het handelsregister moeten zijn ingeschreven als vertegenwoordigingsbevoegde personen van de onderneming. Daarmee zijn zij bevoegd om deze verklaring af te leggen namens de onderneming. Wanneer in het handelsregister is opgenomen dat twee of meer personen slechts gezamenlijk vertegenwoordigingsbevoegd zijn, zal de eigen verklaring ook door die twee of meer personen ondertekend moeten worden. Wanneer er bij de bevoegdheid tot het vertegenwoordigen van de onderneming beperkingen zijn opgenomen moet daar rekening mee gehouden worden. Voorkomen dient te worden dat de eigen verklaring ondertekend wordt door een persoon die daartoe blijkens het handelsregister niet bevoegd is. Het gebruik van de eigen verklaring heeft tot gevolg dat het

niet langer nodig is als bewijs voor de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de ondertekenaar het uittreksel van het handelsregister te verlangen.